

tilveiebragt fuldstændig Enighed mellem Folkethinget og Regeringen. Det var her i Thinget uden videre Bemærkninger gaaet gennem 1ste og 2den Behandling, og jeg tilstaaer, at jeg derfor blev noget overrasket, da jeg ved 2den Behandling af Finantsloven i Folkethinget, som hindrede mig i at være tilstede her, modtog Efterretning om, at Sagen her var standset, og at der var nedsat et Udvalg. Jeg blev saa meget mere overrasket herover, som det forekom mig, at Sagen i og for sig ikke var af synderlig Betydning. Det var jo endog saa allerede tidligere fremhævet her, at man ikke havde havt nodig at have nogen Lov om denne Sag, skjønt det ogsaa blev fremhævet, at der dog var ganske særlige Grunde tilstede, som maatte opfordre Ministeriet til at fremkomme med et Lovforslag om Bemyndigelse til at foretage Salg. Den Forandring, der nu er foregaaet i det oprindelige Lovforslag, er, at der i Stedet for, at Bygningerne skulde sælges til Fordel for Statskassen, er indsat, at de skulde sælges til Fordel for Seminariefonden. I det Forslag, der oprindeligt var fremlagt af Ministeriet i Samlingen 1871—72, og hvori der krævedes Bemyndigelse til at sælge Bygningerne, var der ganske vist indført, at det skulde være til Fordel for Seminariefonden, men paa den Tid eksisterede endnu Dele af Seminariefondens Kapitalformue. Denne Kapitalformue er imidlertid i Mellemtiden forsvunden, og da jeg skulde fremlægge det nye Lovforslag, ansaa jeg det ikke for rigtig at tilføie en saadan Sætning, at Bygningerne skulde sælges til Fordel for Seminariefonden, da dette muligt vilde kunne fremkalde Vanskeligheder ved Gjennemførelsen af denne Sag. Jeg maa ogsaa bemærke, at naar det i Lovforslaget var forudsat, at Salgsudbyttet skulde gaa til Statskassen, var det begrundet deri, at Statskassen tidligere har ydet forskjellige Tilskud til Seminarierne. Saaledes er der af Domænekassen i en Række af Aar ydet et aarligt Tilskud af 1,660 Rd., en Sum, som imidlertid, efterat Domænekassen var gaaet over i Statskassen, blev strøget i 1870, da man lod hele Seminariefondens Understud bæfte af Sorø Akademies Kasse. Hvis der overhovedet her havde været Tale om at erhverve en Kapital for Seminariefonden, en Kapital, som kunde retablere denne, kunde retablere det gamle Princip, at der skulde være en Kapitalformue, som tilhørte Seminariefonden, vilde Sagen have stillet sig ganske anderledes. Jeg tilstaaer, at det for Ministeriets Vedkommende var af saare ringe Betydning, om disse 2500 eller 3000 Rd., som Bygningerne maatte kunne indbringe, komme ind i Statskassen eller i Seminariefonden eller i Sorø Akademies Kasse, hvorfra Seminariernes Understud i en Række af Aar er blevet dækket. Det er jo meget betydelige Summer, der ere udrede af Sorø Akademies Kasse til Seminarierne; saaledes er der i den Finantslov, som er under Forhandling i Rigsdagen, opført et Beløb af over

100,000 Kr. dertil. Det, der var Hovedsagen for Ministeriet, var omsider at faae denne langvarige Sag ordnet og ordnet paa den Maade, som maatte anses for at være den helbigste for Undervisningens Fremme. Det anses jeg for at være langt vigtigere end Spørgsmaalet om, hvor de 2500 Rd. skulde gaa hen. Den vedkommende Kommune længes overmaade stærkt efter at faae denne Sag afgjort — en Sag, som jo har laadet vente altfor længe paa sig — idet de Forbedringer, som Kommunen har paatænkt med Hensyn til sit Skolevesen, bestaandig ere udfødte og nu trive med mere og mere at blive udfødte i en ubestemmelig Fremtid. Som de ærede Herrer ville vide, er dette jo allerede det tredje Lovforslag, som har været for om denne Sag, og det er saaledes unegteligt et meget stort Maskineri, der er sat i Bevægelse for at faae disse Bygninger solgte. Jeg for mit Vedkommende skulde derfor helst ønske, at man tog denne Sag saa praktisk som muligt, og skulde derfor ogsaa først og fremmest anbefale, at man ikke vil skyde Lovforslaget tilside i den Form, om hvilken Folkethinget og Ministeren ere blevene enige, og i hvilken Sagen var sin Afslutning saa nær. Lige over for, hvad der er sket tidligere med Seminariefondens større Kapitaler, fandt jeg, at denne Form ikke kunde begrunde særlige Konsekvenser for Fremtiden. Skulde det høie Thing imidlertid ikke billige denne min Hensigt, tør jeg i hvert Tilfælde maatte haabe, at man ikke for stærkt vil fastholde, at Salgsudbyttet bliver netop til Fordel for Seminariefonden. Det er ganske rigtig, at jeg har erklæret, at jeg ikke havde Noget imod, at Beløbet tilfaldt Seminariefonden i Genhold til, hvad jeg før uttrede, at det er mig temmelig ligegyldigt, i hvilken Kasse Beløbet flyder ind. Saaledes som Sagen senere har stillet sig, frygter jeg imidlertid for, at hvis man altfor stærkt vil fastholde, at Beløbet skal gaa ind i Seminariefonden, da vil det kunne fremkalde saadanne Vanskeligheder, at Loven maatte ikke komme ud i denne Session. Jeg nærer derfor nu af praktiske Hensyn nogen Betænkelse ved det, jeg ellers ikke vilde have Betænkelse ved, og jeg tillader mig at henville, om man ikke for at rydde Vanskeligheden af Veien maatte istedetfor Seminariefonden kunde sætte Sorø Akademies Kasse. Det er jo klart, at Sorø Akademi har udredt de største og betydeligste Beløb til Seminariefonden, og det forekommer mig derfor, at den af mig nys berørte Ordning vilde være den allernaturligste og simpleste. Som sagt, Sagen er for mig aldeles ikke noget Principspørgsmaal — dertil er den Sum, hvorom der er Tale, mig for ringe — i Særdeleshed efterat man i flere Aar rolig har laadet hele Kapitalformuen opspise, og efterat man er kommet paa et Punkt, hvor man neppe atter vil kunne retablere en Kapitalformue med de 2500 Rd., som overmaade let i en nær Fremtid kunne blive spiste igjen, og saa er der jo Intet opnaaet